

BESLUT

Enheten för överklaganden

Datum
2016-10-26

Beteckning
5051-19758-2016

Klagande
Nacka Miljövårdsråd
c/o
Jan Åman
Plommongatan 9
13831 Älta

Sökande
Saltsjöbadens Båtklubb
Box 9
133 21 Saltsjöbaden

Överklagande av beslut att medge dispens för flytbrygga på fastigheten Baggensudden 2:1 i Nacka kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår Nacka Miljövårdsråds överklagande.

Bakgrund

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) beslutade den 20 april 2016, § 99, att bevilja dispens från strandskyddsbestämmelserna för ny flytbrygga inom fastigheten Baggensudden 2:1. Beslutet innehöll följande villkor

- Som skadeförebyggande åtgärd ska minst motsvarande antal bojplatser i Pålänsviken tas bort som det tillkommer båtplatser vid y-bom vid den aktuella bryggan.
- Om arbetet med att ta bort befintliga svajbojar och om arbetet med bryggan medför risk för grumling i vattnet ska lämplig flytläns med hängande geotextil som sluter tätt mot botten sättas upp runt respektive arbetsområde. Läns får tas bort först när eventuell grumling har lagt sig.
- Bryggan ska hållas tillgänglig för allmänheten varför t.ex. ingen låst grind, privatiserande skyltar eller liknande får sättas upp.
- Båttvätt som anläggs ska ha uppsamlingsbassäng för färgrester innan den tas i bruk.

För beslutets motivering, se bilaga 1.

Nacka Miljövårdsråd (föreningen) överklagar beslutet och yrkar att beslutet upphävs. Till stöd för sin talan anför föreningen bl.a. följande. Det saknas särskilda skäl för strandskyddsdispens. Platsen har inte tagits i anspråk på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syfte. Den plats där bryggan med båttvätten är tänkt att läggas är en av få platser i Pålänsviken som fortfarande

BESLUT

Enheten för överklaganden

Datum
2016-10-26

Beteckning
5051-19758-2016

Klagande
Nacka Miljövårdsråd
c/o
Jan Åman
Plommongatan 9
13831 Älta

Sökande
Saltsjöbadens Båtklubb
Box 9
133 21 Saltsjöbaden

Överklagande av beslut att medge dispens för flytbrygga på fastigheten Baggensudden 2:1 i Nacka kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår Nacka Miljövårdsråds överklagande.

Bakgrund

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun (nämnden) beslutade den 20 april 2016, § 99, att bevilja dispens från strandskyddsbestämmelserna för ny flytbrygga inom fastigheten Baggensudden 2:1. Beslutet innehöll följande villkor

- Som skadeförebyggande åtgärd ska minst motsvarande antal bojplatser i Pålnäsviken tas bort som det tillkommer båtplatser vid y-bom vid den aktuella bryggan.
- Om arbetet med att ta bort befintliga svajbojar och om arbetet med bryggan medför risk för grumling i vattnet ska lämplig flytläns med hängande geotextil som sluter tätt mot botten sättas upp runt respektive arbetsområde. Läns får tas bort först när eventuell grumling har lagt sig.
- Bryggan ska hållas tillgänglig för allmänheten varför t.ex. ingen låst grind, privatiserande skyltar eller liknande får sättas upp.
- Båtorstvätt som anläggs ska ha uppsamlingsbassäng för färgrester innan den tas i bruk.

För beslutets motivering, se bilaga 1.

Nacka Miljövårdsråd (föreningen) överklagar beslutet och yrkar att beslutet upphävs. Till stöd för sin talan anför föreningen bl.a. följande. Det saknas särskilda skäl för strandskyddsdispens. Platsen har inte tagits i anspråk på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syfte. Den plats där bryggan med båttvätten är tänkt att läggas är en av få platser i Pålnäsviken som fortfarande

BESLUTDatum
2016-10-26Beteckning
5051-19758-2016

är fri från bryggor och bojar. Eftersom Pålänsviken är hårt exploaterad av bryggor och bojar är de få öppna ytor som ännu finns kvar särskilt viktiga för att säkerställa strandskyddets syften. Av MÖD:s domar i mål M 8963-10 och M 6370-12 följer att myndigheterna ska vara särskilt restriktiva med att meddela strandskyddsdispenser i hårt exploaterade områden. Det är önskvärt att det åstadkoms mer öppet vatten i Pålänsviken. Att föreskriva att lika många bojar ska tas bort som det tillkommer bryggplatser är dock helt verkningslöst eftersom det inte är reglerat hur många bojar som Saltsjöbadens båtklubb får ha i viken. Bojarna flyttas runt och antalet är inte konstant. För att ett villkor om borttagande av bojar ska ha någon effekt måste det regleras hur många bojar som får finnas i viken, var de ska ligga och hur de får användas. Det bör inte ges någon ytterligare strandskyddsdispens utan en reglering av klubbens samtliga bojar i viken. En båtborsttvätt måste placeras på lämplig plats och förenas med tillräckliga villkor. Att placera en kommersiell båtborsttvätt intill bostadshus är mycket olämpligt. Det är viktigt att det för båtborsttvättverksamhet föreskrivs att båtar målade med giftig bottenfärg inte får tvättas. Föreningen förutsätter att en prövning av vattenverksamhet kommer att ske innan verksamheten kan tillåtas. Eftersom ansökta åtgärder kräver prövning även enligt 11 kap. miljöbalken ifrågasätts lämpligheten att föreskriva villkor för båtborsttvätten i ett beslut om strandskyddsdispens. För bryggan med båtborsttvätten har även meddelats bygglov. Lovet har överklagats av ett antal närboende som konstaterat att en ny detaljplan behövs för området. Att området behöver en samlad prövning gör också att det inte är lämpligt att meddela ytterligare strandskyddsdispenser i nuläget. För det fall länsstyrelsen anser att verksamheten kan tillåtas får länsstyrelsen avgöra inom ramen för vilken prövning, strandskyddsdispens, vattenverksamhet eller bygglov som det är lämpligt/möjligt att föreskriva villkor för båtborsttvätt och reglering av bojarna i viken. För strandskyddets syften och miljön är det viktigt att sådan reglering görs.

Motivering*Talerätt*

Enligt 16 kap. 13 § miljöbalken får beslut om bland annat dispens enligt denna balk överklagas av en ideell förening som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år, och har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. Av de handlingar som Nacka Miljövårdsråd ingett till länsstyrelsen får föreningen anses ha rätt att överklaga dispensbeslutet enligt kriterierna i 16 kap. 13 § miljöbalken.

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 7 kap. 13 § miljöbalken framgår att strandskydd, som gäller vid havet och vid sjöar och vattendrag, syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

BESLUT

Datum
2016-10-26

Beteckning
5051-19758-2016

Enligt 7 kap 15 § miljöbalken får inte inom ett strandskyddsområde

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl.

Av 7 kap. 18 c § miljöbalken följer att som särskilda skäl får vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet endast beaktas om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Enligt 7 kap. 26 § miljöbalken får dispens från förbudet i 7 kap. 15 § miljöbalken endast ges om det är förenligt med förbudets syfte.

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken får en dispens inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900). Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas.

För fastigheten gäller vidare särskilda hushållningsbestämmelser enligt 4 kap. 1-2 §§ miljöbalken om den är belägen inom ett kustområde som i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området. Det rörliga friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön.

Av översiktsplanen för Nacka kommun framgår bl.a. att Baggensfjärden omfattas av riksintresse för kust och skärgård. Området utgörs av ett vattenområde avsett för natur, rekreation, friluftsliv och båttrafik. Inga åtgärder får vidtas som väsentligt försvårar användningen av farleden.

BESLUTDatum
2016-10-26Beteckning
5051-19758-2016

Fastigheten Baggensudden 2:1 omfattas flera stadsplaner. Av stadsplan 118 från 1938 framgår av bestämmelserna att med V betecknat område ska utgöra vattenområde, som inte får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som kan medgivas för erforderliga smärre båtbyggor och badhus.

Länsstyrelsens bedömning

Lagtextens utformning är ett tydligt uttryck för att restriktivitet ska iakttas i fråga om att meddela undantag. Av förarbetena till miljöbalken framgår att vid prövningen av strandskyddsdispenser måste uppmärksammas att strandskyddets syften är långsiktiga och att områden som för tillfället verkar vara av begränsat intresse kan bli betydelsefulla i framtiden. Det är sålunda väsentligt att såväl mindre återstående obebyggda delar av hårdexploaterade kuster och insjöstränder bevaras likväl som stora sammanhängande orörda områden. Även om en dispens från förbudet i ett enstaka fall inte synes vara till större skada för strandskyddsintressena, måste det uppmärksammas att på sikt kan dispenser stegvis leda till sammantaget betydande nackdelar på sätt som redan skett genom att stora delar av landets stränder exploaterats. I normalfallet bör alltså inte ytterligare strandområden tas i anspråk. Mot bakgrund av detta innebär dispensgrunden "särskilda skäl" att utrymmet är mycket litet för dispens från förbud som strandskyddet innebär (prop. 1997/98:45 del 1 s. 322).

Vad som då kan utgöra särskilda skäl att meddela strandskyddsdispens är bl.a. att den aktuella marken redan kan anses tagen i anspråk såsom tomtmark, varvid allemansrätten utsläcks. Placeringen av den nya byggnationen får dock inte innebära att det privata området kommer att utvidgas på bekostnad av område som är tillgängligt enligt allemansrätten (se prop. 1997/98:45 del 2 s. 89).

Strandskyddsdispensen har sökts av Saltsjöbadens båtklubb och avser anläggande av en flytbrygga om 120 kvm inom småbåtshamnens område. Bryggan byggs i vinkel från land och förankras i en befintlig brygga. Bryggan ska hysa en ny båtborsttvätt, båtplatser vid y-bom samt vara förtöjningsplats för en räddningsbåt. Av det överklagade beslutet framgår att antalet svajbojar ska minskas med det antal tillkommande båtplatser som tillskapas vid den nya bryggan.

Länsstyrelsen bedömer att den plats där bryggan ska anläggas redan är ianspråktagen på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsens inställning är vidare att den båtborsttvätt som ska anläggas vid bryggan är en miljöförbättrande åtgärd (jfr länsstyrelsens beslut den 21 september i ärende 535-13338-2016). Eftersom ett antal svajbojar även kommer att försvinna i Pålänsviken då de kan förtöjas vid bryggan ökar det öppna vattnet i viken. Allmänhetens tillgänglighet till området minskar inte och åtgärden har inte någon negativ påverkan för livsvillkoren för djur- och växtliv. Enligt länsstyrelsens mening omfattas de aktuella åtgärderna av dispensgrunden i 7 kap. 18 c § p1 miljöbalken.

BESLUTDatum
2016-10-26Beteckning
5051-19758-2016

Mot denna bakgrund har nämnden haft fog för beslutet att medge dispens från strandskyddet för åtgärderna. Vad föreningen i övrigt har anfört föranleder ingen annan bedömning och länsstyrelsen finner inte heller skäl att förena den beviljade dispensen med några ytterligare villkor. Överklagandet ska därmed avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga 2.

Beslutet har fattats av länsassessor Mats Bigner. Föredragande har varit Eva Hjulström.

Mats Bigner

Eva Hjulström

Kopia

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun

Hur man överklagar hos Mark- och miljödomstolen

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **Mark- och miljödomstolen**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas till **Länsstyrelsen** och inte till Mark- och miljödomstolen.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

Länsstyrelsen
Stockholm

Enheten för överklaganden

DELGIVNINGSKVITTO

Datum
2016-10-27

Beteckning
5051-19758-2016

Nacka Miljövårdsråd
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 ÄLTA

Ärende

Diarienummer

5051-19758-2016

Beslut avseende dispens för flytbrygga på fastigheten Baggensudden 2:1 i Nacka kommun

BESLUT

2016-10-26

Jag har denna dag mottagit ovan angivna handling.

Datum	Namnteckning

Glöm inte att ange datum för mottagandet.

Kvittot i original skall återsändas snarast. Vik ihop kvittot på mitten och fäst med tejp.

Om kvittot inte skickas tillbaka, måste delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämmingsman.